

Verslag van de Kenia reis van vrijdag 8 juni 2018 tot en met maandag 18 juni 2018.

Vrijdag 8 juni

Om 8.45 uur vertrekken we vanaf ons huisje richting Schiphol. De koffers in de ene auto en wij zelf in de andere, als dat maar goed gaat aan het begin van zo'n reis. Op Schiphol treffen we al gauw Peter Trommel, met een warme begroeting. Er worden koffers gewogen en er blijken er een paar te zwaar te zijn, waardoor er nog wat zware (over onze traditie gesproken) spullen uitgewisseld worden. Er zijn enkele onverwachte gasten die ons uitzwaaien. We proberen een Vip behandeling te krijgen doordat we een Vip persoon in ons midden hebben nl Platina Siem. Na inchecken voorzien we de koffers van een streepjes code en vertrouwen we erop dat ook deze ook richting het zuiden gaan. Bij de bodycheck moet je alles af / uit doen: schoenen, riem en broekzakken leeg. Eerbiedig gesproken moeten we hier op aarde ook alles uitdoen om met nieuwe kleden bekleed te worden. Na de pascontrole begint het lange wachten. Na de koffie (voorlopige het laatste Hollandse bakkie) toilet en winkeltjes mogen we via de gate naar het toestel. We zitten in rij 41 in het vliegtuig. Omdat het slecht weer is ten zuiden van Amsterdam, moeten we drie kwartier wachten, dit wordt een klein uurtje. Als we na enige minuten hoog in de lucht zitten op 10 km hoogte met een snelheid van 900 km/uur en $\pm$ - /- 45 graden Celsius voelen we ons klein en nietig (stofjes aan de weegschaal). Eten en drinken en natje en droogje zijn goed verzorgd in het vliegtuig. Alles is voorverpakt tot de tandenstokers aan toe (hoe geregeld wil je het nog hebben). We krijgen zelfs een ijsje als het "buiten" 45 graden onder nul is, gek hè. Na een lange zit landen we om 22.40 uur op Nairobi airport. Het is in Nairobi dan al een uur of 4 donker. Alleen is er geen gate voorhanden om uit te stappen omdat we een klein uur vertraging hebben gehad (nu moeten we nog langer wachten .....echte Hollanders he). Als we weer voet op vaste bodem gezet hebben gaat Peter ons voor en zoekt de rij op voor het uitchecken waar je geen visum meer hoeft te kopen. Bij het uitchecken moeten er van iedereen 10 vinger afdrukken gemaakt worden (gelukkig kan dit met 4 vingers tegelijk).

Als we buiten zijn met onze bagage, staat Moses onze driver (chauffeur) al 3 uur op ons te wachten. Hij wilde zeker op tijd komen vanwege het verkeer en wij hadden één uur vertraging. Peter koopt nog wat Keniaans geld en een kastje voor de WIFI. Daarna vertrekken we naar de parkeergarage. Mozes weet de weg, maar we moeten wel met de lift en raken elkaar kwijt. Ook hier op dit tijdstip is er beveiliging op straat wellicht ook symbool politiek. Nadat we elkaar weer gevonden hebben, wordt het busje geladen. Dat is nog een hele puzzel; eerst een paar passagiers in het busje en dan de bagage (13 koffers en handbagage), en jawel het past maar vraag niet hoe. Om 0.30 uur komen we aan in het questhouse. Het questhouse is van de ACK (kerk) en is het vergelijken met een sober appartement. Het eten is er (veelal warm) sober maar wel goed en.....genoeg. Gelukkig laat de beveiliging ons er nog in. Hier drinken we nog een kop koffie of thee in het restaurant en hebben we om 0.45 uur de "dag" sluiting over psalm 139: waar je ook gaat of verbergt; God ziet je overal (toepasselijk voor een dag als deze dat je na 8 uur vliegen een 7.000 kilometer van huis bent). Na de dagsluiting zoekt iedereen zijn koffertjes op. Welterusten.

- Peter 3x zijn koffer voorbij heeft laten gaan op de band, omdat hij veel meer oog heeft voor andere koffer van andere passagiers.
- Smartphones erg bij de tijd zijn, ze verspringen zelfs als we door de tijdzone gaan.

Zaterdag 9 juni

Deze morgen zijn we om 8.00 uur opgestaan (Nederlandse tijd 7.00 uur). Het was toen al lang licht. De vogels waren ook al lang wakker. De bedrijvigheid buiten viel mee omdat het zaterdag was. We hadden afgesproken om 8.30 uur in het restaurant van het questhouse te zijn en zie daar als echte Hollanders schuiven we 2 tafeltjes naar elkaar en 7 stoelen erom heen en voilà. We gebruiken de maaltijd, de koffie Nescafé met warme melk, thee (waar op zijn Keniaans ook melk door gaat), een omelet of een gebakken ei die speciaal gebakken wordt, cornflakes, fruit en er is zelfs brood (wit en

bruin) met echte marmelade welke in grote potten op tafel staan. Voor de liefhebbers zijn er ook nog gebakken aardappels. Peter had Moses, onze chauffeur om 9.45 uur "besteld", om vandaag op pad te gaan. Moses is vandaag een paar minuten te laat en als echte westerlingen worden we dan al een beetje ongeduldig. Op weg naar de jonge olifantjes begeven we ons in het verkeer van Nairobi. Hoe dit is in één woord: chaotisch!!!!!! Weinig fietsers, veel voetgangers, snel en langzaam verkeer door elkaar heen, links rijden en vooral voorrang nemen, anders blijf je staan waar je staat en het woord luchtvervuiling kennen ze niet.....gewoon doen.

Onderweg gaan we nog naar de Supermarkt (Peter dan, hoewel Mariska erg graag mee zou willen) om water te kopen. Het water bleek op 7 flesjes na uitverkocht te zijn. Op weg naar de jonge olifanten zien we wel dat het de afgelopen tijd meer geregend heeft dan anders. De begroeiing is namelijk groener en er staan zelfs plassen hier en daar. Aangekomen treffen we een lange rij toeristen met een hoog gehalte aan camera's. De jonge olifanten (wezen) worden in 2 groepen gevoerd met melk, zo gulzig dat ze de speen van de fles afzuigen. Annet heeft inmiddels deze dag al 60 foto's gemaakt (en het is nog geen 12.00 uur). We ontvangen een mondelinge toelichting, waarbij ze aangeven dat de jonge olifantjes ook nog ieder een naam hebben als Sasha e.d. Tijdens de lunch bij Java Corner (een iets luxere KFC) overleggen we wanneer we de meegebrachte spullen gaan overhandigen: of we dit vanmiddag doen bij Joel en Magdaline, of in de dienst van morgen of op een later tijdstip. We gebruiken allen een burger / wrap / friet met fish o.i.d. en wat te drinken. Moses eet met ons mee. Deze eet en drink gelegenheid is eigenlijk niet te onderscheiden van een westerse. Totaal zijn we voor 8 personen een 7.200 shilling kwijt (€ 60,00). We rijden terug naar het guesthouse. Mozes probeert een file te ontlopen door om te rijden maar komen daardoor in een traffic jam (file) terecht. Onderweg zien we veel bedrijvigheid langs de weg: productie en verkoop van allerlei meubels tot bedden aan toe (allen handmade), verkoop van rietsuiker, kleding, schoenen, auto's, plantjes (alsof het een tuincentrum is). Er is ook veel volk op straat. Tevens zijn er ook groepjes jongeren met een brommer die bij elkaar staan. Je zou denken een soort hangjongeren maar dit zijn BoBo's. BoBo's zijn persoonlijke taxi's die je kunnen vervoeren van plek tot plek achter op de brommer. De naam komt van Border to border. Drie kwartier te laat komen we aan bij het guesthouse waar we Joel en Magdaline hartelijk begroeten. Ook zij hadden in de file gestaan (Peter had onderweg contact met hen) en hadden 20 minuten op ons gewacht. Onder het genot van een kop koffie en thee en een mandasi (een Afrikaanse fast food snack), wisselen we wat ervaringen uit over hoe het leven is. De groeten van verschillende gemeenteleden in Wilnis worden overgebracht. We overleggen met Joel en Magdaline over het programma van aanstaande zondag en de dagen erna.

Besloten wordt dat we de schoolspullen en de voetbalspullen nu al vast geven en de persoonlijke cadeaus (6 koffers met schoolspullen en voetbalkleding). Tevens wordt er een groepsfoto gemaakt die geschikt is voor de app o.i.d. en dus geschikt is voor het thuisfront. Na een hartelijke groet van Joel en Magdaline nemen we even rust en spreken we af dat we om 20.00 uur eten in het restaurant.

Opvallende zaken vandaag:

- De natuur is apart: wijkt af van Nederland, sommige zaken zijn uitzonderlijk mooi.
- Er is zelfs op zaterdag veel handenarbeid: straat / winkel vegen en "gemeentelijk " berm onderhoud met kapmes (als je van een berm kan spreken)
- Er zijn wel degelijk westerse winkels met veel keuze.
- Je ziet ook veel mensen die een mobiel hebben, zelfs bij mensen die op straat leven.
- De waarde van het gemiddelde wagenpark en hoeveelheid auto's doet vermoeden dat de levensstandaard hoger is geworden sinds het vorige bezoek.

Na het eten hebben we de avondsluiting gehouden in het resource van de dames Jolanda, Mariska en Annet, deze keer verzorgd door Siem over Psalm 23. De kamer van de dames is namelijk een 3 persoons appartement

Om 22.00 uur zoekt ieder zijn koffertje met klamboe weer op.

UMOJA

Samen één

Wilnis

Nairobi

Zondag 10 juni

Om 7.45 uur hadden we afgesproken in het restaurant (in het questhouse) voor ontbijt. Sommigen hadden de slaap nog niet uit, maar gelukkig was Annet de back-up van de wekker. Om 8.35 uur reden we weg, want Moses was op tijd. Na het ontbijt nog gauw spullen verzameld om uit te delen. De tasjes voor de kinderen van de zondagschool met "Jezus houdt van jou" erop in drie talen; Swahili, Engels en Nederlands. Daarnaast de kaart voor ieder gemeentelid met de tekst erop "Greetings from de Dutch Reformed Church - Wilnis- The Netherlands" en achterop de zegenbede uit Numeri 6: 24-26 in het Swahili en in het Engels. Moses zegt dat je met deze tas (die we de kinderen cadeau gaan doen en waarvan we hem er ook één geven) wel boodschappen kan gaan doen, want de plastic tasjes zijn verboden in Kenia. De boodschappen die je in deze nieuwe tas doet zijn dan meteen gezegend, volgens Moses. Rijdend door de sloppenwijk (van kuil naar gat) is er al veel bedrijvigheid in de slumps: verkopen van allerlei koopwaar langs de "straat" en heel veel volk op de been!!! Als je in de sloppen rijdt moeten de raampjes dicht en mogen we geen foto's maken vanwege de veiligheid. Aangekomen bij de kerk is de zondagschool net begonnen in een lokaaltje, frappant dat er zoveel kinderen in één lokaaltje kunnen! Hier zijn de tasjes dus niet uit te delen.

We worden eerst welkom geheten in het kantoortje van pastor Joel. Daniel en Isaac zijn daar ook. We moeten allen persoonlijk het gastenboek tekenen. We gaan met de tasjes de lokalen langs, 5 in totaal. 3 lokalen op het terrein van de RGC en 2 zijn er bijgebouwd achter de waterpomp. Totaal hebben we ongeveer 200 tasjes uitgedeeld. De rest wordt bewaard in de office van pastor Joel, om later uit te delen. Peter krijgt wat haast omdat de "koster" aangeeft dat de service (kerkdienst) begint. Er wordt eerst tijd ingeruimd voor zang en worship

(aanbedding). Er worden een paar liederen gezongen, die in elkaar overgaan, hierbij wordt gebruik gemaakt van de beamer, teksten verschijnen in het Engels en in het Swahili. De beweeglijkheid van de kerkgangers neemt ook geleidelijk toe. Rond 11.45 worden de Hollanders welkom geheten. Peter stelt ons voor, Siem geeft een korte meditatie over de torenbouw van Babel, vanuit de verstrooiing en spraakverwarring naar het door God bij elkaar brengen van de gemeenten van Mathare en Wilnis. Daarna spreekt Mariska woorden van verbondenheid en liefde en overhandigt het "boek" wat we vanuit onze Wilnise gemeente gemaakt hebben. Op de beamer wordt de "film" vertoond die we meegenomen hebben vanuit Wilnis met de persoonlijke groeten van enkele bekenden: Ds Veerman, Ds. Van de Ruitenbeek, Opa Koos en Oma Nel, Simba (Peter de Leeuw) en de Umoja taakgroep hadden een boodschap ingesproken. Daarnaast zaten er verschillende beelden in van het bezoek van Joel en Magdaline aan Wilnis. Hilariteit als Joel en Magdaline op de fiets langs komen. Ook krijgen een impressie op van een kerkdienst bij ons in Wilnis (belijdenisdienst dd 13 mei 2018) slotpsalm 150 staande zingen en de zegen. Als we daarna het lied zingen: "Welk een vriend is onze Jezus", wordt het keyboard door de pianist op orgel gezet (n.a.v. de psalm 150 die ze net uit Nederland gehoord hebben) en speelt mee. Er zijn ook nog 2 vrouwenkoortjes die wat liederen gezongen hebben. Tevens hebben 2 kinderen ook nog een lied solo gezongen (daar wordt ook plek voor ingeruimd). Joel geeft in zijn preek aan dat we een vriendschap hebben, maar dat we niet iedereen mee naar huis nemen (op visite). Joel dankt voor de relatie: de liefde, gebouw Wilma in Mathare, en zegt "Hi" tot iedereen in Wilnis. De preek gaat over Mattheus 24: 48-51 welke handelt over goed doen en goed blijven doen. Maar ook dat het nodig is dat we hierin onderwezen moeten worden en steeds weer elkaar moeten aanmoedigen in deze. Joel eindigt met gebed. De gehele preek wordt vertaald vanuit het Engels naar het Swahili. Iedere kerkganger ontvangt de kaart met de groet uit Wilnis bij het verlaten van de kerk. Na de dienst gebruiken we de maaltijd met de "kerkleiders". Tausie (de enthousiaste vrouw van Aron) laat nog wat spullen zien, die ze zelf maakt waarbij er ook spullen van eigenaar wisselen en zelfs later in de week (online) bijbesteld worden. Tijdens de maaltijd worden diverse contacten gelegd. Er zijn mensen die ver weg wonen en elke week naar de dienst komen. Oa. Jozef (Compassion) woont 50 km verderop. Na de maaltijd rijden we terug naar het questhouse (16.00 uur) en hebben nog een kleine wandeling door de wijk en park, waarna we afspreken om 19.00 uur te eten. Tijdens de maaltijd overleggen we een aantal praktische zaken als: programma morgen, giften gemeenteleden uit Wilnis, na terugkomst informeren gemeente van Wilnis, kleding achter laten en morgen geld pinnen. Om

UMOJA

Samen één

Wilnis

Nairobi

21.00 uur taaien we af voor de dagsluiting door Annet. Hieruit volgen mooie gesprekken als: wat doen wij voor onze naaste en welke consequenties heeft dat. Speelt vertrouwen hierin ook geen rol? We sluiten deze mooie avond af met dankgebed en het oefenen van het lied wat we as zondag bij het afscheid willen zingen : "Peace will be with You".

De gekko (soort hagedis) in de kamer van de dames wordt geflitst omdat hij te hard loopt.

Opvallende zaken:

- Erg veel kinderen op de zondagschool zijn.
- Er zijn minstens 2 klaslokalen bijgebouwd.
- De kinderen zijn wat timide als ze een tasje ontvangen, ze zijn dit niet gewend, of mogen niets aannemen van vreemden, of denken dat het niet gratis is.
- Er zijn veel mensen die een rol vervullen in de kerk, welke er 5 jaar geleden ook waren, er is dus weinig verloop dus continuïteit en stabiliteit.
- De zondag is voor veel mensen hier een hoogte punt van de week (veel gezamenlijke activiteiten in en rond de kerk).

Maandag 11 juni

Het is koud vandaag; 18 graden Celsius en het is in juli pas winter. Als echte westerlingen trommelen we de eierbakker op uit de keukens om speciaal voor ons wat te bakken bij het ontbijt. Na ons gebruikelijke ontbijt vertrekken we om 9.00 uur richting Mathare. Onderweg doen we een geld pinautomaat (net zoals bij ons) aan en er wordt driftig gerekend wat we op kunnen nemen en wat we nodig hebben. Tevens worden er een aantal schulden bij Peter vereffend (oa voor de aankopen bij Tazie). Let op bij pinnen dat je niet gevolgd wordt door wat opdringerige mensen die belust zijn op je geld. We vallen natuurlijk op omdat we blank zijn.

Het verkeer is druk (drukker dan in 2013). En de wegen net zo slecht. Drempels kennen ze niet, dit zijn meer hobbels van ongeveer 40 cm hoog waarvoor je toch echt af moet remmen wat dan ook iedereen doet. De weg naar Wilma is sinds 2013 geasfalteerd (stel je hierbij niet te veel voor), we kunnen nu sneller rijden. Bij the Motherchurch worden we verwelkomd door Joel en Magdaline.

Moses vertrekt nadat afgesproken is dat hij om ongeveer 15.00 uur terug is. We lopen achter over het terrein van de kerk naar Wilma waar een school met 8 nieuwe lokalen is gebouwd (door een sponsor uit Engeland) voor lessen van kleine kinderen (zeg maar de basis school). We nemen een kijkje in de lessen en constateren dat er les gegeven wordt in het Swahili en Engels. Sommige kinderen hebben geen lesboek. Als we doorlopen naar Wilma verschijnt er een jonge dame (uit de sloppen van achter Wilma) die ongecoördineerd loopt en praat. Wellicht onder invloed van versterkende middelen.

Opvallend hoe deze dame door de mensen van de RGC wordt "opgevangen " zodat zij nagenoeg geen contact heeft met ons wat wellicht wel haar bedoeling was. In Wilma ontvangen we koffie en thee, nadat Bernhard (de voorzitter van de "kerkenraad") begint met gebed. Hierna krijgen we een presentatie over de hulpprojecten van de RGC. Joseph verzorgd deze.

Inhoud van de presentatie:

- Wens vanuit de RGC om wat te doen voor de jeugd; werk, onderwijs en toekomstperspectief.
- Hulp van Tear/ Wilnis droom wordt werkelijkheid.
- Niveau in de slumps wordt hoger (inzet van mensen om wat te bereiken / criminaliteit neemt af / meer kinderen in programma's / meer erkenning en waardering door overheidsinstanties)
- Visie van de RGC: wens om zelfvoorzienend te zijn.
- Kleding productie gestart met aankoop van foute machine, 2^e breimachine was wel goed.
- Productie blijft achter bij plan, doordat scholen contracten hebben met andere leveranciers, die eerst beëindigd moeten worden, voordat men hierop kan inspringen.
- Door blijvend enthousiasme over het kleding project niet goed duidelijk geworden welke contracten er al zijn (behoudens uniformen voor de eigen school) en waar hun enthousiasme nu echt op gebaseerd is, anders dan: vanaf komende september gaat het lopen.
- Optimisme is er wel degelijk: betere kwaliteit en prijs t.o.v. concurrenten.
- 2016 waterpomp: 5 shilling voor 1 liter moet betaald worden bij openbare verkooppunten tegen 2 shilling voor 1 liter bij de Church zodat dit forse winst op kan leveren. Men overweegt prijsverhoging naar 3 cent.

UMOJA

Samen één

Wilnis

Nairobi

- Probleem elektriciteit: er is geen leveringszekerheid. Dit komt door het illegaal aftappen van elektra tussen trafohuisje en de RGC. Als de zekerheid geboden kan worden van continue elektra levering zou dit erg ten goede komen aan de verschillende projecten.
- De generator die ze hebben is te klein voor de waterpomp.
- Wens is dan ook om een betere voorziening van elektra waardoor er meer capaciteit gedraaid kan worden.
- De elektra maatschappij heeft toezegging gedaan voor eigen transformator huisje maar dat laat wel op zich wachten. Wellicht is dit proces wel te versnellen door extra geld te “doneren” maar dit is principieel niet de juiste weg.
- Water bottelen en sealen; Er is al een certificaat van de officials om het opgepompte water te verkopen als drinkwater. Water wordt 220 meter diep opgepompt. De bottlemachine kost 20.000 euro, waarschijnlijk gaat de KLM dit sponsoren via haar goede doelenorganisatie “Wings of Support”, de onderhandelingen hierover zijn gaande. Het te verkopen water gaat onder de naam “Wilma Springs” de markt op.
- Op school zitten momenteel 191 kinderen, ouders betalen schoolgeld. Leraren worden hiervan betaald. De overheid betaald schooluniformen maar geen schoolboeken. Ze wachten nog op regeringscertificaat voor de school. Dit willen ze pas aanvragen als de school meer afgeschermd is van de sloppen en dus ook veiliger is. Deze school “levert” kwalitatief beter onderwijs dan de scholen van de overheid (hiervan zijn de klassen veel te groot en de leerkrachten van “mindere kwaliteit”).
- Sinds de start van Wilma zijn er een 350 personen “afgestudeerd”. Hiervan heeft ruim 60 procent een baan of is zelfredzaam.
- Project Wilma heeft navolging gekregen, regering heeft dit overgepakt en opgezet op verschillende plekken, maar hoe lang dit houdbaar is bij de regering is een vraagteken, ze lijken niet zo’n lange adem te hebben en de motieven gedreven worden door de al dan niet aankomende verkiezingen, waardoor het vaak na enige tijd stopt.

Na de Power Point presentatie kregen we een rondleiding door Wilma en de kledingproductie waar uniformen gemaakt worden. Ook is er een weefmachine. Productie gebeurt vrijwel alleen op bestelling.

De materialen hebben ze voorraad. De materialen zijn goed verkrijgbaar en bestellingen geplaatst Annet en Koos. We lopen waterpomp (220 meter opslag op een stelling meter hoog naar de spaar- en leen groepen voorgesteld worden. Elke

wel deels in die ze gebruiken er worden enkele door Mariska, terug via de (diep), en de van ongeveer 6 church waar de aan ons groep heeft ook

een eigen naam bv. Vision 2030 (hoopvol hé). Mensen krijgen een lening en na ontwikkeling een 2e lening maar ook onderricht in handel/ opslag en voorraad beheer. Er zijn ongeveer 120 groepen van 5 personen actief in Mathare. Het gaat over kleding naaien/ verkoop plastic schoenen/ groente verkoop/ pap koken en verkopen als ontbijt/ Food kiosk/ zeepproductie/ geroosterde nootjes/ ondergoed/ broodjes verkoop. Allen willen ze vooruit komen. Als hun kinderen het maar beter hebben dan zichzelf is een veel gehoord motief. David (een deelnemer van de spaar en leen groepen) distribueert broodjes per fiets en zijn droom is een bromfiets. Hij is een ontslagen bouwvakker, omdat hij zijn arm gebroken

had, hij heeft een vrouw en 2 kinderen. Daarna bezoeken we David zijn winkeltje (Peter koopt broodjes) en zijn fiets (met kratten achterop 4 op elkaar gestapeld). Na het middagmaal vertrekken we per voet door de slump. Dit is eigenlijk niet goed te beschrijven. Krotje aan krotje, golfplaat aan golfplaat. We bezoeken het fruit winkeltje van Rose (ook deelnemster van de spaar- en leengroep), waar Peter avocado’s koopt. Tussendoor loopt het open riool en alles is gebouwd in een vallei, dus verre van gelijkvloers. En dan is er ook

UMOJA

Samen één

Wilnis

Nairobi

nog de bovengrondse elektra voorziening die in een staat verkeerd die bij ons als lang afgekeurd zou zijn.

We bezoeken 2 "gezinnen": een huisje van 3 bij 3 meter waar 4 of 6 mensen leven. 1 moeder met 3 kinderen en 1 moeder met 5 kinderen (waarvan er 3 van een overleden zus). De kinderen zijn wel op school. Beide moeders nemen deel aan de HIV support group, welke hun leven weer wat op de rit gezet heeft, daarvoor was het uitzichtloos door de ziekte die hen verzwakt. Door de slump loopt een rivier, die te vies is om te beschrijven. Door de vele regen van de afgelopen tijd stroomt het water redelijk snel. Onderweg klampen kinderen je aan voor een high five. Na terugkomst in de church ontmoeten we de HIV support group. Dit is een groep mensen welke zelf HIV besmet zijn en die andere groepen HIV besmette personen begeleiden. Hier krijgen we een toelichting wat zij doen, verteld door de sociale werkster Alice. Opvallend weinig mannen in de groep. Ook zijn er wat zelfgemaakte spulletjes te koop. Nadat we in Wilma thee hebben gedronken vertrekken we. In de slump moeten we bijna een andere (onbekende) weg gebruiken, omdat een vrachtwagen de weg blokkeert. Na enige tijd bereiken we toch de hoofdweg, welke na een paar kilometer volledig vaststaat. Na wat overleg besluiten we de verder te lopen naar ons questhouse. Moses is het hier niet geheel mee eens (als een goed driver). Het is ruim 30 minuten lopen door het centrum van Nairobi naar het questhouse, om 18.00 uur nog volop bedrijvigheid. Let wel op je spullen op drukke punten als een busstation. We hebben allemaal eerst een douche genomen, toen we terug waren. Na een warme maaltijd met andere soep hebben we de dag geëvalueerd en heeft Jolanda de dagsluiting over Richteren 6. We oefenen nog een keer ons slot lied voor aanstaande zondag en vertrekken naar bed.

Dinsdag 12 juni

Na het ontbijt vertrekken we met Moses richting de sloppenwijk Huruma. Deze ligt naast Mathare. In deze 3 slumps Mathare, Huruma en Korogocho wonen geschat 700.000 mensen. Aan de rand van deze wijk ligt de Huruma Church, waar 3 samenkomsten per zondag worden gehouden. Er kunnen maximaal 7.000 mensen in deze kerk. Hier staat ook het kantoor van Magdaline van waaruit de hulpprogramma's worden aangestuurd. Tear is één van de partners in deze hulpprogramma's. Op het kantoor krijgen we uitleg van Josephine over de CCMP Bijbelstudies. Deze

bestaat uit 10 pijlers welke een veranderingsproces te weeg probeert te bewerkstelligen. Hiervoor heb je wel elkaar nodig, want met hard werken van enkelen bereik je dit niet. Het is gericht op kijken welke mogelijkheden je hebt en niet naar de onmogelijkheden (wonderbaarlijke spijziging). Voor zo'n verandering heb je allen nodig: kerkelijke, rand kerkelijke en niet kerkelijke en overheidsinstanties. Wat is ons probleem / wat is onze visie / wat willen we bereiken.

CCMP is:

- Gericht op relaties; anders heb je niets met elkaar.
- Duurzaamheid; zo min mogelijk wisselen van personen en ideeën om de continuïteit te waarborgen.
- Het is geen project, maar een proces, ervaringen delen en terug koppelen.
- Evalueren en leren van het verleden.
- Durven te mislukken.
- Wat is je drive/ wat zou je willen bereiken, niet gehaast handelen, maar geleidelijk.
- Gebed is belangrijk.
- Wij zijn de handen en voeten van Jezus om navolging te bewerkstelligen.
- Er is ook een Bijbelstudieboekje gemaakt welke gebruikt wordt bij de CCMP Bijbelstudies.

Onderwijl ontvangen we koffie/ thee en mandasi en andere lekkernijen. Hiervoor wordt eerst een gebed uitgesproken. Josephine haar man is voorganger van een andere RGC (pipelinechurch), waar Peter in augustus met een groep uit Maassluis naar toegaat. We vertrekken (te laat) richting Korogocho. Magdaline met alle dames rijden voorop. Magdaline heeft achterin de auto getint glas,

Wilnis

Nairobi

UMOJA

Samen één

waardoor Annet vrij foto's kan maken. Moses en de mannen rijden erachter. Moses is nog nooit hier in de slumps geweest. Korogocho is te gevaarlijk om in te gaan zelfs onder begeleiding van plaatselijke bevolking. Aan de rand van Korogocho bezoeken we een Health Center. Hier werken 5 verpleegkundigen en doen de eerste medische hulp. Ook doen ze bevallingen en is het testen op verschillende ziekten mogelijk. Wij zouden zeggen dit is een eenvoudige polikliniek. Hier bevindt zich ook een office van Compassion, waar Isaac werkt, van hieruit worden ruim 300 kinderen begeleidt. Ook bezoeken we weer een groep mensen die spaar- en leegroepen gevormd hebben.

De business groups houden zich hiermee bezig:

- Tailoring (kleermaken).
- Verkoop groenten.
- Verkoop tassen (geen plastic).

Een mevrouw verteld dat ze dankzij de spaar- en leengroep haar zelf, haar kind en 3 kinderen van haar zus kan onderhouden en naar school kan laten gaan. Veel te laat vertrekken we naar het huis van pastor Joel en Magdaline met de bedoeling om daar te eten. Hier ontmoeten we Daniel, Aron, Bernard, Tausi en een zus van Magdaline. Daniel is zeg maar hulp pastor. Een onbetaalde baan die hij fulltime vervuld. Aron is ook deel pastor en geeft les op een zeg maar middelbare school. We gebruiken een overvloedige maaltijd (zonder geit). Als we denken dat we klaar zijn, dan krijgen we nog een toetje (stukje machtige cake met slagroom en fruit) en een bak koffie of thee toe.

We kletsen bij over van alles en nog wat met de Board ("kerkleiders") waar ze wonen, wat ze doen en wat ze gedaan hebben. We nemen afscheid van Brian en Rachel (dochter van Joel en Magdaline) met 2 kinderen, die vertrekken naar Brian z'n moeder (die sinds 2 weken weduwe is, dat is de reden dat zij over zijn uit Amerika). Nadat Joel met ons in een kring staande hand in hand gedankt heeft (indrukwekkend), worden we uitgezwaaid door de Board of the Church. Moses loodst ons weer door het verkeer, wat weer erg druk is. bijv. voor een rotonde staan we 25 minuten stil, waar een verkeersagent het verkeer regelt. Als we in de file staan lopen er weer allerlei verkopers langs de file om allerlei handel te verkopen. Moses voelt zich verantwoordelijk voor ons en we mogen niet het laatste eind lopen. Pas in de buurt van het park mogen we gaan lopen naar het questhouse. Met 15 minuten zijn we thuis, het scheelt Mozes wellicht een uur, dat we uitgestapt zijn. Na een uurtje rust gaan we in het nabij gelegen restaurant wat drinken (eten hoeven we geen van allen na zo'n overvloedige maaltijd van deze middag). Dit is een sjiek restaurant. We reserveren gelijk voor zaterdagavond.

In ons onderkomen houdt Mariska de avondsluiting over psalm 121; Mijn hulp (in alle omstandigheden) is van de Heere.

Na dien oefenen we nog 2 liederen voor aanstaande zondag en gaan naar bed.

Opvallende zaken van deze dag:

- Het geloof in God is verweven in heel hun leven; o.a. CCMP
- Bij het afscheid bij Joel en Magdaline spreken we een gebed uit waarbij we hand in hand staan.
- Pole pole= geduld haraka haraka = opschieten

Woensdag 13 juni

Jeppie we slapen vanmorgen uit tot .....8.30 ontbijt. De eierbakker wordt weer opgetrommeld voor diverse bestellingen. Moses is al gearriveerd met zijn dochter, zij gaat vandaag solliciteren.

De voorraad eten is wel wat minder dan andere dagen, maar dat komt omdat we zo laat zijn. We pakken onze spullen voor Naivasha en ruimen de kamers wat op. De kamers blijven voor ons gereserveerd, dus mogen we de spullen laten staan. We vertrekken om 10.00 uur en laden de spullen voor vanavond achterin de bus, zodat ze niet zichtbaar zijn. Het welkom in Wilma is weer hartelijk. We gebruiken de koffie en thee en Joseph begint met gebed.

We evalueren de afgelopen dagen en benoemen de opvallende zaken:

- We waarderen het dat veel mensen van 5 jaar geleden er nu nog zijn in de board en andere taken in de gemeente. We zien dit als een positief punt dat veel zaken die opgepakt worden, gecontinueerd worden.
- We zien ook vooruitgang in zaken die opgepakt worden ondanks de mindere omstandigheden.

- Door CCMP komt een beweging op gang, de methode wordt breder gedragen.
- Spaar- en leengroepen die voorzien in behoefte, hiermee til je hele families uit de armoede.
- Wat opvallend is de hoop en de verwachting, het vertrouwen en de blijdschap die de mensen uitstralen, daar kunnen wij zeker wat van leren.
- Pastor Joel zegt dat we niet moeten verwachten dat het probleem van de slumps minder wordt (700.000 mensen in 3 wijken), maar voor degene die we helpen is het wel levens veranderend!!!!.
- We zien ook dat verschillende mensen uit verschillende projecten met elkaar samen werken, allen hebben 1 drive: op alle manieren er voor de naaste te zijn.
- We bespreken nog over de overledenen in de slump. Joel heeft er dit jaar al 15 begraven, meest jonge mensen. Deze mensen worden wel begraven en de pastor heeft hier veelal een rol in. Dit ook omdat de kerk en staat veel meer met elkaar verbonden zijn dan in Nederland. Heb je een begrafenis van een alcoholist dan komen er veel alcoholisten. Is er een begrafenis van een prostituee, dankomen er veel prostituees. Dit geeft wel extra mogelijkheden voor het uitdragen van het evangelie, maar dit soort begrafenis wordt door ds Joel vaak als zwaar ervaren.
- Avondmaal is er 1x/ maand en er wordt geen wijn, maar vruchtensap geschonken. De pastors delen het brood uit, maar deze bepalen niet wie er gebruik van maken. Je bent en blijft zelf verantwoordelijk. In beginsel verschillen deze dingen niet veel met die in Nederland.
- Doop: de jonge kinderen worden opgedragen. Ook hier speelt de staat een belangrijke rol. Geboortebewijs is door de overheid geformaliseerd. Op latere leeftijd vind de doop plaats na dat deze persoon een soort langdurige (meer dan 1 jaar) catechese gevolgd heeft.

Aan het einde van de meeting worden de Hollandse / Wilnis tasjes uitgedeeld en worden er nog een aantal foto's gemaakt voor de kerk. We hebben ook nog een maaltijd in Wilma. We hebben nog overleg met Magdaline over de giften die we over hebben vanuit Wilnis. Magdaline zou graag dit willen besteden aan schoolboeken. Besloten wordt om dit geld contact (€ 350) te overhandigen. Om 14.00 uur vertrekken we richting Naivasha. Onderweg zien we veel van het landschap. Dat ziet er groen en fris uit. Natuurlijk zien we weer een paar bijzondere zaken:

- Ganzen voor de verkoop langs de weg.
- Hier en daar een verdwaalde koe.
- Karren met ezeltjes (langzaam verkeer).

Om 15.30 uur bezoeken we een uitzichtpunt met winkeltjes. De verkopers halen alles uit de kast/ kiosk om ons over te halen om iets te kopen. Afdingen is het grote devies ± 1/3 bieden van wat ze vragen is de sport. Sommigen van ons kopen toch iets voor het thuisfront.

Voor zaterdag moeten we zeker nog een keer geld pinnen. Na vertrek rijden we verder en na ± 1,5 uur bereiken we ons nachtverblijf, de Peppercorn Holiday Resort. Dit is een luxe resort in vergelijking met Narok. Het ziet er toeristisch uit, en 4 van ons nemen een duik in het zwembad (deels met geleende zwemkleding). We zijn de enige gasten, maar in de weekenden zit het volgeboekt met 50 gasten. We willen eten om 19.00 uur. We zijn echt een avondje uit eten gegaan 19.00 uur besteld, 20.45 uur wordt het voorgerecht geserveerd. De bediening lijken stagiaires. Ze begrijpen niet alles of verstaan geen Engels en verwisselen bestellingen. Het eten smaakt echter erg goed. Daarna hadden ze het kampvuur aangemaakt en daar hebben we de avondsluiting gehouden.

Donderdag 14 juni

We sliepen vanacht in Peppercorn, waarbij de één erg goed geslapen heeft en de ander vrij slecht. Vol spanning zitten we aan tafel voor het ontbijt: wat gaat dit brengen na onze ervaring van gisterenavond? Siem vraagt een gebakken ei (sunny side up), dit begrijpen ze helemaal niet, of ze

verstaan het Engels maar half. Maar het ontbijt op zich is goed: voor ieder 2 boterhammen en voor iedereen een gebakken eitje een worstje en gebakken aardappels. Koffie en thee naar believen. We vertrekken om 9.00 uur naar Naivasha Lake, ongeveer een half uurtje rijden. Het laatste stukje weg is met veel kuilen en gaten. Gelukkig weet Moses de weg. Ook hier is er bewaking. Het water staat een aantal meters hoger dan normaal (en er staat dan ook veel land onder water) door de vele regenval van de laatste tijd. Peter checkt ons in en we krijgen alleen een reddingsvest aangemeten.

We varen in een sober bootje met een buitenboordmotor (Moses vaart niet mee). Er zijn echter geen stoelen aan boord maar zitten gewoon op de plank, zeg maar. Onze stuurman geeft wel aan waar een ieder moet gaan zitten voor het evenwicht. We varen met ons digitale gereedschap (onze foto toestellen en filmcamera's) ruim 2 uur over het water waarbij de "waterdriver" zijn best doet ons zoveel mogelijk te laten zien. Verschillende groepen nijlpaarden (die we overigens alleen maar in het water zien met meestal alleen hun kop boven het water)/ zebra's en giraffen aan toe. Daarnaast heel veel (roof)vogels. Onze stuurman heeft nog een act in petto: hij heeft aas welke hij gebruikt om de zeearend uit te

lokken om een duikvlucht te nemen om zijn prooi (het aas) uit het water te vissen. En zie daar; deze opzet lukt waarbij Peter als geofevende vogelspotter deze actie vastlegt op de gevoelige plaat.

Nadat we aan wal zijn geklommen, hebben we fish en chips gegeten onder de parasol op het terrein van de bootverhuur. Voor vertrek hebben we even over het terrein gewandeld om de uitzonderlijke planten en de brutale aapjes te bekijken. Kleine aapjes die brood roof plegen uit de schalen die geserveerd stonden. Ze moesten dit bekopen met de ...katapult. De rit terug naar Nairobi voert langs een ander uitzichtpunt waar we weer de shopjes aan doen. Het verkeer op deze 2 baansweg is druk en soms is inhalen net een horrorfilm. Onderweg zien we weer veel van het platteland van Kenia. In Nairobi lijkt het wel één grote traffic Jam. Pole pole. Na aankomst 17.30 uur spreken we af om 19.00 uur te eten. Het eten is heerlijk. Peter probeert de nieuwe koffiemachine, maar dat is niet de bedoeling en de stekker wordt eruit gehaald. Ook de Nescafé is iedere keer op, en dan wordt er weer een volgende bijna lege pot neergezet. We leveren onze kleding (die we bij Magdaline achter willen laten) in bij de receptie om te laten wassen en strijken. De avondsluiting houden we (zoals gewoonlijk) in de kamer van Jolanda, Annet en Mariska, waarbij we 3 stoelen van buiten onder de parasol meenemen. Om 21.15 uur gaat iedereen naar bed omdat we morgen voeg op willen staan. Wat een reis.

Vrijdag 15 juni

Nationale feestdag i.v.m. het Moslim Suikerfeest (terwijl 80% van de bevolking christen is). Deze morgen eten we vroeg omdat we om 6.00 uur vertrekken naar het nationaal Park van Nairobi. Dit is een wildpark niet ver van Nairobi en dus zijn we er betrekkelijk snel. Om 7.00 uur zijn Joel en Magdaline daar ook. Peter gaat voor ons kaartjes regelen. Alleen de Kenianen moeten geregistreerd worden (als er Mzungus (blanken)) achterblijven in het park is dat niet zo erg (grapje)). De Kenianen betalen ook minder voor de intree (terecht). Even tussen door: Corien was deze morgen al 4 keer naar het toilet geweest en Mariska was de hele week nog maar mondjes maat 🤔 naar het toilet geweest.

UMOJA

Samen één

Wilnis

Nairobi

Bij de ingang van het park waren toiletten, maar er was geen stromend water, dus dat werkt niet echt. Maar als de nood hoog is kan er veel. We hebben veel wilde dieren en vogels gezien: leeuw, waterbokken, heel veel vogels, meerdere neushoorns, giraffen, struisvogels, zebra's, herten, hyena's, jakhals en een dode waterbuffel. Bij een uitzicht punt zijn we gestopt, hier was ook een toilet, die te vies was om ernaar te kijken, maar als de nood hoog is moet je wat. We hebben ook nog een stop gemaakt bij een aantal bewakers. Een van deze mannen met een geweer ging met ons mee de bush in, over een pad door heel hoog gras, wat naar de rivier ging. Niet iedereen was even gecharmeerd van dit deel van de safari. Hier zou een nijlpaard liggen. Deze was echter nergens te zien, maar er stonden wel een aantal dames die spulletjes wilden verkopen. De wegen in het park waren slecht, soms met enorme hoogte verschillen. Ook hier was te zien dat het afgelopen tijd veel geregend had.

Om 13.30 uur zijn we (later als de planning) het park weer uit gegaan. We zijn samen met Joel en Magdaline bij een Java Corner wezen eten (soort KFC). Hier werden weer 2 tafeltjes bij elkaar geschoven om zo bij elkaar te zitten. Hierna gingen Joel en Magdaline naar huis en wij zijn om 15.00 uur bij Bomas (een soort openluchtmuseum). Hier zijn ook veel schoolkinderen in uniformen, dit is een verplicht onderdeel van het onderwijs. Overigens zijn er ook veel groepen die al weer snel vertrekken. Om 15.30 uur worden hier traditionele Keniaanse dansen uitgevoerd. We hebben 4 (van de 8) gezien, waarvan de laatste ging over een besnijdenis. Dit was voor ons het punt om te vertrekken. Achteraf zei Magdaline dat deze voorstellingen niet christelijk waren. Hierna hebben we de lemen hutjes met rieten daken bezocht van de verschillende stammen. Een compound heeft een husbandshut, een 1e wife's home, een 2e wife's home en een 3e wife's home, een hut voor de zoon met zijn vrouw, voor iedere vrouw een voorraadhutje voor eten. De hutten verschilden van oppervlakte en van "luxe". Soms bestond het uit één ruimte, soms waren er meerdere vertrekken en was de buitenkant veel beter afgewerkt. In het restaurant wat erbij was hebben we nog koffie gedronken (hadden we na het ontbijt niet meer gehad). Stiekem hoopten ze dat we ook bleven eten, maar dat waren we niet van plan. Buiten waren ze een enorme afwas aan het doen. Annet heeft dit op de foto gezet. Terug naar ons guesthouse was er weinig verkeer, dankzij de nationale feestdag. Om 19.30 uur spreken we af om te eten. Om 20.45 uur houden we de dagsluiting met elkaar.

Zaterdag 16 juni

Om 8.30 ontbijten we met elkaar en we vertrekken om 9.30 uur. We gaan eerst naar de postoffice voor de postzegelverzamelaars (Peter en Jolanda) onder ons, wat op niets uitloopt, omdat het zaterdagmorgen is en het loketje dicht is. Hier moet je betalen voor het parkeren van je auto en er lopen parkeerwachters rond met heuse wielklemmen. Dit regelt Moses voor ons. Om 9.50 uur zijn we bij de ingang van de Masaimarket. Allemaal stalletjes met koopwaar, binnen een grote omheining. Je wordt aangeklampt zodra je binnen bent, ze lopen echt met je op. Kreten als: you are my friend, you are my first customer, you kill me (als je te weinig biedt), zijn niet van de lucht. Als je uitkomt op 1/3 van de prijs die ze vragen betaal je nog niets te weinig. Het blijkt voor vele een sport te zijn. We komen dan ook om 12.00 uur met allerlei koopwaar bij de bus. Buiten staat er een vrouw met een klein kind op de rug te bedelen. Wat een contrast. Onderweg naar het guesthouse hebben we dan ook allerlei ervaringen van onze koopkunsten en onderhandelingsstactieken uit te wisselen. We brengen de spullen naar onze kamer. We kleden ons om voor de sportmiddag. We gaan eten bij een Kentucky Fried Chicken (KFC). Daarna halen Peter, Annet en Jolanda nog koffie voor ons bij de Jush. Waarbij er ook nog wat andere souvenirs als koffie en jam gekocht worden. Er is ook vandaag weinig verkeer. Daarna gaan we onderweg naar het hospitaal (psychiatrische kliniek waar Lois de vrouw van Bernard de chairman (voorzitter van de Motherchurch) werkt), waar we gebruik mogen maken (tegen betaling blijkt achteraf; dus dit betalen wij aan Magdaline, het was tenslotte ons idee) van het sportveld. Benson heeft de leiding over deze sportmiddag. We doen eerst een paar spelletjes om los te komen.

UMOJA

Samen één

Wilnis

Nairobi

Daarna gaat Bernard ons voor in een gebed, om bewaring tijdens de spelletjes. Iedereen krijgt een shirtje aan (van die we uit Nederland meegebracht hebben). Er is een gele, een blauwe en een zwarte groep. Wat ook weer niet helemaal klopt, omdat er iedere keer mensen aanhaken, en er dus geschoven moet worden. Maakt allemaal niets uit het gaat om het spel en de lol die we met elkaar hebben. Daarna gaan we voetballen (2x 10 minuten), tussendoor krijgen we allemaal een flesje water. De zwarte en de gele groep tegen elkaar, inmiddels heeft iedereen een goed shirtje aan. We eindigen met penalty's. Grote hilariteit als Josef veel te hoog schiet en de uiteindelijke winnaar bekend wordt. Benson: het gaat niet om de winnaar, maar om het spel!

Als laatste komt de blauwe groep die bestaat uit Keniaanse tieners, zij spelen op het laatste tegen degenen die van de andere groepen overgebleven zijn (de echte die-hards, van ons is alleen Annet nog in de running). Pastor Joel dankt voor bewaring en om een zegen over het drinken en de banaan die we allemaal krijgen. We gaan weer terug naar het ACK guesthouse, gaan lekker douchen en kleden ons om, om 19.00 uur uit eten te gaan in het nabijgelegen veel sjieker restaurant bij een westers aandoend hotel. We hebben tijdens het eten met elkaar besproken hoe we nu met onze relatie met onze Keniaanse vrienden verder moeten. Dat heeft zeker nog een vervolg nodig, daar we te maken hebben met een groep enthousiaste Keniangers, de CZWD, diaconie en de kerkenraad. Een ding is duidelijk stoppen met deze relatie kan echt niet! We lopen weer terug naar ons guesthouse en Peter houdt met ons de dagsluiting over de weduwe die bij Elisa aanklopt, omdat haar schuldeisers gekomen zijn, om haar zonen op te eisen.

Zondag 17 juni

We vertrekken om 8.30 uur richting de kerk omdat om 9.00 uur de Bijbelstudies starten. We gebruiken hierbij het boekje van de CCMP Bijbelstudie wat Josephine geschreven heeft. De Bijbelstudie gaat "toevallig" over het verhaal van de weduwe waar we gisteravond ook bij stil hadden gestaan met de avondsluiting. Er zijn 4 groepen, wij Hollanders worden verdeeld over deze 4 groepen. Er moet 1 iemand uit de groep voorin de kerk verslag doen van wat er besproken is. Zo leren ze in de grote groep ook nog van elkaar en er in het openbaar over te spreken. Het valt op dat ze erg druk zijn met het formuleren van wat er gezegd moet worden; iedere groep heeft een papier met de vragen waarop geschreven kan worden. Hierin corrigeren ze elkaar ook. Dingen die ter sprake komen zijn: waar ga je met je moeilijkheden naar toe? (vertel het aan God, naar je gemeente, naar de pastor, naar je medegelovigen). Wat zijn je eigen mogelijkheden, ga hiermee aan de slag! (De weduwe moest vaten overal vandaan halen, deze vullen met water = een daad van geloof, en toen ging ze weer terug naar de man van God) uiteindelijk kreeg ze de opdracht van Elisa het te verkopen en hield ze zoveel over dat ze ervan konden leven met haar zonen.

Je begint met een groepje van 5 personen en aan het eind zitten er 15 Kenianen om je heen. Mooi om te zien dat er verschillende een eigen Bijbel bij zich hebben en dat daar allerlei aantekeningen in zijn gemaakt. Hier is het heel normaal als je tijdens de Bijbelstudie of kerkdienst aanschuift, de deur staat namelijk altijd open (een mooi gebaar trouwens). De worship / praise wordt vandaag door 2 dames geleid. Hierin zit een duidelijke opbouw, al verstaan we de taal natuurlijk niet, want veel gaat ook in het Swahili. Maar door de muziek en de bewegingen is dit duidelijk. Soms zitten er ook deels Engelse liederen tussen. Tussendoor mogen ook nog 2 koren enige liederen zingen.

Daarna wordt Peter Trommel naar voren geroepen om deel te nemen aan het gebed van Magdaline / Aron en Peter. Magdaline gaat bidden voor de kerk van Wilnis, de relatie die we als RGC en Wilnis hebben. Gods wil om deze voort te zetten. Ze dankt voor deze relatie. Wat God wil, wordt niet verbroken. Aron bidt voor Kenia (land), de overheid, de kerk. Peter bidt voor de kerkdienst; God is dezelfde waar ook ter wereld; Kenia, Nederland, Azië, Amerika, Europa. Dat deze kerk tot zegen mag zijn voor haar eigen omgeving. Peter spreekt nog een paar woorden over Lukas 8: 19-21 Broeders en zusters (zegt Jezus) zijn die mijn woorden in praktijk brengen, zo hebben we over de hele wereld familie. Siem spreekt over Openbaringen 7. Er is een menigte van alle volken en natiën die daar vergaderd zullen zijn, en zij prijzen God voortdurend. Kun je je dit voorstellen? Een prachtig

Wilnis

Nairobi

UMOJA

Samen één

voorzicht. Als groep uit Wilnis zingen we 2 liederen: Blessed assurance en peace be with you. Deze liederen verschijnen ook op de beamer. Magdaline bedankt Wilnis, zij leest een brief voor die we mee naar Nederland krijgen, voor de gemeente Wilnis. Daarna gaat ze ons allen langs met een Keniaanse Hug. Ze vergeet Siem, wat hilariteit oplevert, maar die daarna een dubbele hug kreeg. Benson vertaalt alles wat in het Engels gezegd wordt in het Swahili.

Tijdens de collecte (waar we onze overgebleven shillingen mooi in kwijt kunnen), zingt het koor nogmaals. Daniel doet de afkondigingen, wat vooral bestaat uit het weekprogramma.

Hierna gaat Pastor Joel preken, waarbij Daniel vertaalt in het Swahili. Hij begint met een aantal woorden van afscheid; als we elkaar op deze wereld niet mee zien, dan zien we elkaar in de Hemel. De preek gaat over Filippensen 4:4 Rejoice in the Lord always. Geplant in Mathare. Heb je reden om niet verheugd te zijn? Problemen met je leven, je werk, je kinderen, je worship, je relaties? Er zijn veel redenen te noemen om niet verheugd te zijn! Toch Rejoice! Verblijd u! The Lord is near, de Lord is coming soon. Vers 6 en 7: wees niet bang omdat de ontmoetingen in de Hemel niet erg zijn.

Na de dienst ontvangen we de maaltijd bij de kerk. Er is genoeg en het is klaargemaakt bij de kerk. Na de maaltijd worden de cadeaus uitgewisseld met elkaar met de verschillende hugs. We ontvangen allen Keniaanse kleding (de heren een shirt en de dames een jurk met een sjaal, die om de hoofden wordt geknoopt) en thee. We ontvangen ook cadeaus voor de andere leden van de taakgroep, Koos en Nel en ds. Veerman en ds. Van de Ruitenbeek.

Zelfs Moses krijgt thee. Er worden verschillende foto's gemaakt. We sluiten af met gebed door Joel, staande hand in hand met z'n allen (broederlijk verbonden). Hierna is het echte afscheid, waarbij we iedereen persoonlijk een hug geven, met tears in ons hart. Ze zwaaien ons uit. We rijden voor de laatste keer naar het ACK guesthouse, waar we ook alvast van Moses afscheid nemen, we geven hem ook een Wilnis tas met inhoud en een fooi. We gaan nog met elkaar op de foto in de kleding die we gekregen hebben. We zien elkaar morgenochtend nog wel een keer, maar dan hebben we niet veel tijd.

Opvallende zaken:

- Benson is social worker in de wijk (docent)
- George werkt in Sudan onder vluchtelingen, hij was er de eerste zondag, we kenden hem nog van 5 jaar geleden, zijn vrouw en kinderen wonen hier.
- Caroline vraagt aan iedereen om Stefan de groeten te doen.
- Tausie heeft de bestellingen bij zich en verkoopt nog wat van haar eigen gemaakte spulletjes. Oa een tassie van Tausie.
- De dames ontvangen als cadeautje een halsketting en de heren een armbandje.
- Trainingspak van Koos is klaar en wordt gepast en zit goed.
- We moeten de groeten overbrengen aan iedereen in Wilnis.
- Aron en Daniel zijn fulltime pastor, Daniel heeft geen betaalde baan.
- Lydia (vrouw van Daniel) werkt op de airport, en is van plan morgen ons nog uit te zwaaien.
- Lois (vrouw van Bernard) spreekt ons toe bij het uitdelen van de kleding.
- Een paar leden van de groep hebben last van extra activiteit in de stomach.
- Plan de campagne voor morgenochtend vroeg (het is voor het guesthouse erg vroeg als we om 03.30 gaan ontbijten (met eieren en warme gerechten) en de vraag is of ze dit willen / kunnen verzorgen. Haraka haraka. Nadat Peter heeft overlegd met de staf gaan we toch wel ontbijten, maar dan alleen brood en beleg, koffie kan op de kamer gedronken worden, Siem regelt een waterkoker voor de dames.

Maandag 18 juni

Om 3.45 uur ontbijt. Moses is op tijd en de koffers worden ingeladen in de bus. Alles past veel beter als op de heenreis (5 koffers minder). We vertrekken om 04.15 uur van het guesthouse.

Ver voordat we bij het vliegveld zijn, moeten we allemaal al door een scan apparaat lopen. De bagage mag in de bus blijven en Mozes pikt ons daarna weer op. We zijn om 5.00 uur op het vliegveld en nemen nu echt afscheid van Mozes. Hij hoorde er ondertussen helemaal bij. Alle koffers en handbagage moet door de scan en onderwijl moet je zelf ook door de bodyscan lopen. Daarna hebben we ingecheckt. Onze koffers ingeleverd. De koffer band deed het niet, dus werden onze koffers met een karretje afgevoerd (op hoop van zegen). Daarna weer de vingerafdrukken en laatste paspoort controle. De tijd van wachten begint, we nemen nog een bak koffie of een of andere shake. Eén uur van te voren kunnen we in de gate, waar we wachten tot we in het vliegtuig kunnen. Op de "papieren" van Siem mogen we met voorrang het vliegtuig in. We zitten weer bijna allemaal in dezelfde rij. Een half uur te laat (dit hoort bij Kenia) vertrekken we. Dit keer vliegen we met Kenia airlines. Het is bewolkt dus we zien weinig. Boven de Sahara is het helder, daarna zie je ook duidelijk de onderrand van de Middellandse zee en daarna de Griekse eilanden. Verder is het erg bewolkt. We landen op tijd op Schiphol. De koffers zijn redelijk snel op de band en we kunnen naar de uitgang, waar we afscheid nemen van Peter en hem bedanken voor zijn inzet en we worden verwelkomd worden door Gerald, Tonnie met Joelle, Carlijn en Gerjanne (met spandoek) en Johan met Mark, Femke en Laura. We nemen afscheid van elkaar en ieder gaat weer naar zijn eigen huis of wordt thuisgebracht. Een bewogen reis komt ten einde.

UMOJA

Samen één

Wilnis

Nairobi

